

Warszawa, 12 stycznia 2015 roku

L.dz. KIR/Luo/MM/33/2015

KIR.

Kazimierz Matecki
Prezes Zarządu

Pan
Piotr Zientarski
Senator RP
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej

W związku z pismem Pana Senatora z dnia 9 grudnia 2014 roku (BPS/KU-034/785/22/14) w sprawie przedstawienia opinii w kwestii **projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz ustawy o ewidencji ludności** (druk senacki nr 785), w załączeniu przekazuję uwagi i propozycje Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A. odnośnie zaproponowanych w przedmiotowym projekcie rozwiązań prawnych.

z pozdrowieniami

Załącznik: Uwagi i propozycje KIR do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz ustawy o ewidencji ludności

Załącznik do pisma z dnia 12 stycznia 2015 r.

UWAGI I PROPOZYCJE KRAJOWEJ IZBY ROZLICZENIOWEJ S.A.
DO PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY – PRAWO BANKOWE, USTAWY O SPÓŁDZIELCZYCH KASACH OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH
ORAZ USTAWY O EWIDENCJI LUDNOŚCI
(druk senacki nr 785)

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe		
Numer przepisu ustawy zmienianej (numer zmiany wg Projektu)	Brzmienie projektowanych przepisów	Uwagi/propozycje poprawek
1. Uwaga ogólna		<p>Wydaje się, że zasadne i naturalne byłoby rozszerzenie zakresu podmiotów zobowiązanych do udzielania zbiorczej informacji o inne instytucje finansowe, w szczególności o Powszechne Towarzystwa Emerytalne oraz towarzystwa ubezpieczeniowe.</p> <p>Rozszerzenie o towarzystwa ubezpieczeniowe uzasadnione jest tym, że coraz bardziej powszechne jest zawieranie polis na życie, przy czym nierazko uprawnieni lub spadkobiercy nie są tego świadomi i nie szukają wiarytelności w tych instytucjach. Tymczasem są to znaczne środki i ułatwienie ich odnalezienia może być jeszcze cenniejsze niż ustalenie prowadzonego rachunku bankowego.</p> <p>Istotne jest również włączenie do grona podmiotów zobowiązanych do udzielania zbiorczej informacji Powszechnych Towarzystw Emerytalnych, szczególnie w</p>

		<p>kontekście obserwowanego ostatnio zwiększonego zainteresowania oszczędzaniem w ramach Indywidualnych Kont Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE) oraz Indywidualnych Kont Emerytalnych (IKE).</p> <p>Zarówno towarzystwa ubezpieczeniowe, jak i powszechne towarzystwa emerytalne nie musiałyby zostać obciążone obowiązkami związanymi z przekazywaniem środków na rachunek w BGK czy odpytywaniem bazy PESEL.</p>
<p>2. Uwaga ogólna</p>		<p>W ustawie winien znaleźć się konkretny zapis o tym, że Centralna Informacja oraz współpracujące z nią podmioty działa w oparciu o system teleinformatyczny. Stąd należałoby na wszystkie instytucje nałożyć ustawowy obowiązek nie tylko udzielania odpowiedzi Centralnej Informacji ale także obsługi zapytań wyłącznie przy użyciu systemu teleinformatycznego. Jeżeli część zapytań i odpowiedzi nie byłaby przesyłana teleinformatycznie, to koszty ich obsługi byłyby bardzo wysokie, czas znacznie dłuższy, a bezpieczeństwo informacji niższe. Nadto uczestnictwo w tym systemie winno być obowiązkowe. Projekt nie przewiduje tego wprost, a jest to istotne, ponieważ jeżeli nie wszyscy uczestnicy byłoby dostępni przez system, to informacja nie byłaby kompletna.</p>
<p>3. Uwaga ogólna</p>		<p>Wydaje się, że należałoby wprost przewidzieć w ustawie, że udzielenie odpowiedzi przez uczestnika systemu do Centralnej Informacji jest nieodpłatne, tzn. że ani Centralna Informacja ani wnioskodawca czy podmiot dostarczający zbiorczą informację wnioskodawcy nie są zobowiązani do uiszczania zapłaty na rzecz instytucji odpowiadającej.</p>
<p>Art. 92ba (art. 1 pkt 4 Projektu)</p>	<p>Art. 92ba. 1. Posiadacz rachunku bankowego oraz osoba, która uzyskała prawomocne stwierdzenie nabycia spadku albo poświadczenie dziedziczenia, z których wynika, że osoba ta jest spadkobiercą albo zapisobiercą posiadacza rachunku, są uprawnieni do uzyskania w dowolnych banku albo spółdzielczej kasie oszczędnościowo-</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Można byłoby rozważyć rozszerzenie kręgu osób uprawnionych do uzyskania zbiorczej informacji. Wydaje się, że brakuje w tej grupie przynajmniej osoby uprawnionej do zachowku i wykonawcy testamentu. Można tę grupę rozszerzyć o wszystkie podmioty uprawnione do wnioskowania o spis inwentarza zgodnie z art. 637 KPC, z wyłączeniem wierzyciela. Krąg ten mógłby być poszerzony także o kuratora spadku (art. 666 KPC). 2. Z całą pewnością należy zgodzić się z koncepcją zapewnienia powszechnego dostępu do usługi związanej z dostarczaniem zbiorczej informacji. Obsługa

	<p>kredytowej zbiorczej informacji o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zawartych przez posiadacza umowach rachunku bankowego, o którym mowa w art. 49 ust. 1 pkt 2 lub 3, w tym umowach rozwiązanych z przyczyn, o których mowa w art. 60a ust. 1; 2) zawartych przez posiadacza umowach rachunku prowadzonego w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, w tym umowach rozwiązanych z przyczyn, o których mowa w art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1450); 3) przekazaniu albo nieprzekazaniu do Banku Gospodarstwa Krajowego środków pieniężnych zgromadzonych na należących do posiadacza rachunkach bankowych oraz rachunkach prowadzonych w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. <p>2. W zbiorczej informacji w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, wskazuje się podmiot, który prowadzi albo prowadził rachunek, numer rachunku oraz informację, czy rachunek jest nadal prowadzony, a w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 – w przypadku przekazania środków pieniężnych do</p>	<p>wniosków spadkobierców przez banki wydaje się być dobrym rozwiązaniem acz może rodzić pewne problemy w przypadku banków matych. Koszt ich dostosowania w tym teleinformatycznego może być nieproporcjonalny do liczby obsługiwanych wniosków. Wydaje się także, że obowiązek obsługi wniosków w każdej placówce bankowej nawet dużego banku, wydaje się nadmierny. Można byłoby alternatywnie przewidzieć, aby wnioski takie były składane u komorników albo notariuszy w ramach poświadczenia dziedziczenia. Miałoby to wiele zalet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) podmioty te są profesjonalistami przygotowanymi do obsługi takich wniosków, 2) ich mniejsza liczba niż wszystkich placówek banków zapewniłaby obsługę większej liczby wniosków przypadających na jeden podmiot, co zwiększyłoby bezpieczeństwo systemu oraz przyczyniło się do istotnego obniżenia kosztów związanych z obsługą takich wniosków w skali całego kraju. Przy czym nie wydaje się, aby w sposób istotny utrudniło to dostęp do usługi związanej z dostarczaniem zbiorczej informacji. <p>Należy zauważyć, że o ile każda z instytucji będzie dostarczać tylko część informacji zbiorczych wnioskodawcom, często niewielką, to jednak wszystkie będą odpowiadać na tę samą liczbę zapytań. Dla dużego banku nie stanowi to żadnego wyzwania, ale dla małego banku spółdzielczego oznacza to obowiązek odpowiedzi na każdy wniosek złożony w Polsce, czyli może nawet setki dziennie. Stąd należy poprzeć możliwość udzielenia odpowiedzi przez bank zrzeszający, a w razie potrzeby i inną instytucję.</p>
--	---	---

	Banku Gospodarstwa Krajowego –numer rachunku, z którego środki przekazano.	
Art. 92bb (art. 1 pkt 4 Projektu)	Art. 92bb. 1. Zbiorczą informację bank jest obowiązany pozyskać z centralnej informacji o rachunkach, zwanej dalej „Centralną informacją” niezwłocznie po otrzymaniu pisemnego żądania od osoby, o której mowa w art. 92ba. Zbiorczą informację bank jest obowiązany niezwłocznie dostarczyć osobie, która wystąpiła z żądaniem. 2. Zbiorcza informacja może być dostarczona odpłatnie, przy czym opłata nie może być wyższa niż koszt wygenerowania informacji i nie wyższa niż 50 zł.	Proponujemy skreślić ust. 2. Opłata ta nie ma charakteru administracyjnego, nie powinna być więc określana prawnie. Trudno ustalić wysokość kosztów związanych z wytworzeniem zbiorczej informacji. Będzie to zależne od wielu czynników.
Art. 92bd (art. 1 pkt 4 Projektu)	Art. 92bd. W celu prowadzenia Centralnej informacji przekazującej zbiorcze informacje banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe mogą utworzyć spółkę handlową. 5. Centralną informację może prowadzić izba rozliczeniowa utworzona na podstawie art. 67.	Proponujemy, aby Centralna Informacja była jedna i prowadzona przez izbę rozliczeniową, utworzoną na podstawie art. 67 prawa bankowego. Pozwoliliby to nie dublować kosztów w przypadku gdyby takich podmiotów powstało więcej. Konieczność współdziałania z każdym z nich byłaby nieekonomiczna i nieracjonalna. Nadto Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. już z powodzeniem prowadzi we współpracy z bankami teleinformatyczny system poszukiwania rachunków bankowych na rzecz komorników, urzędów skarbowych, ZUS i innych uprawnionych instytucji.
Art. 105b (art. 1 pkt 6 Projektu)	Art.105b. 1. Podmioty, o których mowa w art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. a–h, k–l, p oraz s–t, w granicach wynikających z tych przepisów uprawnień, są uprawnione do	1. Wydaje się, że uprawnione podmioty winny pozyskiwać informacje w następujący sposób: 1) zgodnie z dotychczasową procedurą, tradycyjnie po skierowaniu zapytania do każdej z instytucji z osobna,

uzyskania zbiorczej informacji, o której mowa w art. 92ba, w dowolnym banku.
2. Od podmiotów, o których mowa w ust. 1, za dostarczenie zbiorczej informacji nie pobiera się opłaty, o której mowa w art. 92bb ust. 2.

2) poprzez zgłoszenie się do instytucji pośredniczącej w kierowaniu wniosków do Centralnej Informacji, np. banku, komornika czy notariusza wg powyższych propozycji,

3) poprzez bezpośrednie połączenie teleinformatyczne z Centralną informacją. Dostęp, o którym mowa w pkt 1, powinien być nieodpłatny. Dostęp, o którym mowa w pkt 2 i 3, nie powinien wiązać się z opłatą na rzecz odpowiadających instytucji, ale powinien być odpłatny na rzecz Centralnej Informacji (pkt 3) lub instytucji pośredniczącej (pkt 2). De facto podmiot uprawniony nie ponosiłby w tym przypadku szeregu kosztów, np. na druk, pocztę i innych związanych ze skierowaniem zapytań. Pośrednicy w przekazywaniu zapytań i odpowiedzi otrzymaliby wynagrodzenie tak jak dziś otrzymuje je m.in. usługodawca pocztowy.

Korzystanie z pkt 2 i 3 podwyższałoby również bezpieczeństwo kierowanych zapytań i udzielanych odpowiedzi.

Wysokość opłat z całą pewnością byłaby mniejsza, gdyby podmioty takie mogły kierować wnioski zgodnie pkt 2 i 3. Obsługa ich byłaby istotnie tańsza niż obsługa tradycyjna, udzielenie odpowiedzi byłoby szybką, tańszą i pełniejszą, a nadto bezpieczniejszą. Warto podkreślić, że wyeliminowanie papieru oraz żmudnego i niosącego ze sobą szereg ryzyk procesu weryfikacji uprawnień pytającego istotnie obniży koszty obsługi takich uprawnionych podmiotów i przyspieszy efektywność ich pracy.

Oczywiście powyższe nie powinno dotyczyć spadkobierców czy innych podmiotów, które mogłyby kierować zapytania do Centralnej Informacji wyłącznie za pośrednictwem podmiotów, które byłyby uprawnione do kierowania zapytań do Centralnej informacji i powiązane z nią teleinformatycznie. Podmioty pośredniczące w kierowaniu zapytania odpowiedzialne byłyby za weryfikację uprawnień wnioskującego.